

[Valdemar Sørensen.]

interesserede Parter, viste det sig ogsaa, at det ikke alene var Vognmændene, som har Besværet med Flytningerne, eller Flytteforretningerne, men det var ogsaa Haandværkerorganisationer, baade Mester- og Arbejderorganisationer, der gik ind for flere Flyttedage; det var ogsaa store Husejere som Københavns Kommune, der i Praksis har 12 Flyttedage om Aaret i de 10 000—12 000 af sine Lejligheder; det var Boligselskaber og andre. Men naturligvis, ogsaa i dette Tilfælde mødte en Ændring Modstand fra Grundejerkredse, skønt det ikke er mig let at se, ud fra hvilken legal Interesse en Grundejer overhovedet kan modsætte sig, at der er flere Flyttedage om Aaret.

Forholdene er af en saadan Art, at foruden Ændringen af Flyttedagene har vi af Hensyn til Lejemaalene i Nybyggeri maattet give særlige Regler for, hvorledes man skal forholde sig ved Indflytning i Nybyggeri. Her er Regelen næsten den — jeg kan i saa Henseende henvide til Forholdene ved sidste Flyttedag, som var helt skandaløse her i Hovedstaden —, at naar en Mand maanedsviis i Forvejen har lejet en Lejlighed, kan han ikke komme ind i den paa den Dag, han har aftalt med Bygherren, Flyttedagstravlheden forhindrer det ganske simpelt. Man har i den Anledning i Loven maattet indføre Regler, som simpelt hen gaar ud paa, at en ny Lejlighed skal ligesom en anden Vare afleveres i Henhold til den Kontrakt, man har afsluttet, til rette Tid og i rette Stand, og hvis ikke det sker, ifalder Bygherren, Udlejer, Erstatningsansvar over for den paagældende Lejer; han kan efter Bestemmelserne frigøre sig for dette Ansvar, naar han 2 Maaneder i Forvejen siger til Lejeren, at han ikke kan blive færdig; saa faar Lejeren nogle Dages Betænkningstid, i hvilken han kan bestemme, om han vil opretholde Lejemaalet eller ikke, og opretholder han det, kan han naturligvis ikke senere fragaa det; dog er der sat en Grænse for, med hvor lang Tid Kontraktens Indflytningstid kan overskrides, inden Lejligheden bliver færdig, og denne Frist er sat til 2 Uger. Nu er det ganske givet, at det bliver svært at overholde den Slags Regler med de Flyttedage, vi har, saa ogsaa af den Grund vil det være nødvendigt og rigtigt, at man ved Indførelse af flere Flyttedage bestræber sig for at faa en anden Takt i Byggeriet, saa man ikke fremtidig opsamler det med alle Midler til de 2 halvvaarlige Flyttedage, men spreder det jævnt ud over Sommermaanederne og helst ud over saa mange Efteraarsmaaneder, som man kan,

hvorved man vil gavne baade alle de erhvervsmæssige Interesser, der er knyttet til Problemet, og de boligsmæssige og udlejningsmæssige Interesser, der ligeledes er knyttet til det.

Jeg har villet gøre disse Par Bemærkninger til disse enkelte Ting, fordi jeg synes; at det ærede Medlem Hr. Elgaard er helt ved Siden af de faktiske Forhold i sin Bedømmelse. Jeg tror, at naar det ærede Medlem faar arbejdet sammen med os i Udvalget i nogen Tid, vil det gaa op for det ærede Medlem, at nogen praktisk Betydning maa man dog vist tillægge de Bestemmelser, det foreliggende Forslag indeholder, og som Forholdene ligger, tror jeg ikke, jeg kan gøre noget bedre end anbefale, at vi i det kommende Udvalg gør endnu et Forsøg paa at blive enige med de to Oppositionspartier om en Lovgivning af denne Art, der er saa rimelig og retfærdig, som nogen Lovgivning kan være.

Hartel: Ved disse Forslags sidste Behandling her i Tinget udtalte jeg som Ordfører for min Gruppe, at vi i det væsentlige kunde støtte Forslagenes Gennemførelse. Dette Standpunkt opretholder vi. Jeg erkender, at Forholdene paa Boligmarkedet i mange Henseender er taalelige, men jeg anser det ogsaa for givet, at Huslejelovgivningen har haft sin Betydning herfor, og ogsaa dette, at man i de Tider, hvor der ikke var Huslejelovgivning, kunde vente en saadan snarligt gennemført, ogsaa dette kan have haft sin Andel i, at Forholdene er taalelige. En ældre 2 Værelsers Lejlighed med W. C. og elektrisk Lys koster, efter hvad jeg har kunnet faa oplyst, her i København 45—50 Kr. maanedlig. Der er en Forening, der hedder Foreningen Socialt Boligbyggeri, den bygger 2 Værelsers Lejligheder, selvfølgelig mere moderne udstyrede, til 63 Kr. og yderligere udstyrede med Kammer til 77 Kr. Jeg ser ikke, at der er større Forskel paa disse Priser, for gamle og for nye, end at man i det hele og store maa kunne sige, at hvis de Priser, som Socialt Boligbyggeri forlanger for sine Lejligheder, er rimelige, saa er ogsaa den anførte Leje for en 2 Værelsers Lejlighed i en gammel Ejendom rimelig.

Jeg kunde ønske en Udtalelse af den højtærede Indenrigsminister om, hvorledes Loven tænkes anvendt fremefter over for nyopførte Lejligheder, f. Eks. i København, thi er det kun over for de gamle Lejligheder, opført før 1916, der er Tale om at anvende Loven, reduceres Omraadet meget betydeligt, vel ned til 50 000—60 000 Lejligheder i